ज्ञानसागर कोचिंग क्लासेस, अहमदनगर

इयत्ता- १० वी (मराठी माध्यम)	सराव परीक्षा क्र. १	वेळ - २ तास
विषय - भूगोल +अर्थशास्त्र		गुण - ४०

प्र. १ अ) दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य तो पर्याय निवडून खालील विधाने पूर्ण करा. ३

१) ----- या शहरात दिलेल्या भूयारी लोहमार्ग बांधण्यात आला. (मुंबई, दिल्ली, चेन्नई, कोलकाता)

२) देशातील सर्वात जास्त गहू उत्पादन----- राज्यात होते. (पंजाब, हरयाणा, उत्तर प्रदेश, महाराष्ट्र)

३) आंध्र प्रदेशाच्या किनाऱ्यावर ----- हे उत्तम नैसर्गिक बंदर आहे.

(चेन्नई, कोची पराद्वीप, विशाखापट्टणम्)

ब) अ गटातील बाबींशी ब गटातील बाबींशी जोड्या जुळवा. ३

'अ' गट	'ब' गट
१) जायकवाडी	अ) महानदी
२) भाक्रा-नांगल	ब) ब्रह्मपूत्रा
३) हिराकुड	क) सतलज
	ड) गोदावरी

DNYANSAGAR
A'Nagar

प्र. २ अ) खालील विधानांची भौगोलिक कारणे लिहा. (कोणतेही दोन) ४

१) खनिज संपत्तीचे संधारण अत्यावश्यक आहे.

२) तेलशुद्धीकरण कारखाने भारताच्या समुद्र किनारी आहेत.

३) मोठे प्रकल्प बहुउद्देशीय असतात.

ब) थोडक्यात टिपा लिहा. (कोणतेही दोन) ४

१) भारतातील लोकसंख्येचे लिंग-गुणोत्तर. २) दुधाचा महापूर योजना. ३) भारतातील दूरध्वनी सेवा.

प्र. ३ अ) खालील माहितीच्या आधारे संयुक्त स्तंभालेख काढा. २

भारत : मत्स्य उत्पादन

वर्ष	गोड्या पाण्यातील मासेमारी	सागरी मासेमारी
१९८०-८१	१३	१४
१९९०-९१	१९	२६
२०००-२००१	२९	२८
२००४-२००५	३६	२९

पुढे पहा...

ब) खालील नकाशाचे वाचन करुन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) २

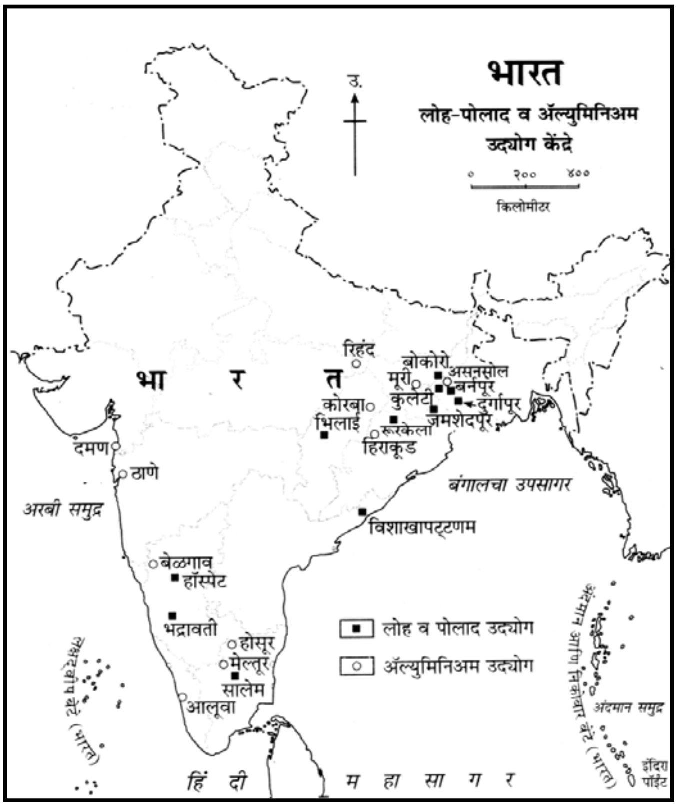

प्रश्न

१) झारखंड मधील लोहपोलाद उद्योगाची केंद्रे कोणती?

२) भद्रावती लोहपोलाद उद्योग केंद्र कोणत्या राज्यात आहे?

३) छत्तीसगढमधील ॲल्युमिनिअम उद्योगाचे केंद्र कोणते?

४) रिहंद ॲल्युमिनिअम उद्योग केंद्र कोणत्या राज्यात आहे?

SAGAR
A'Nagar

क) तुम्हांस पुरवलेल्या भारताच्या नकाशात खालील बाबी दाखवा. (कोणतेही दोन) २

१) कॉफी उत्पादक प्रदेश २) कांडला – कोची

३) सर्वात जास्त लोकसंख्येची घनता असलेले राज्य. ४) महाराष्ट्रातील प्रमुख जलविद्युत प्रकल्प

प्र. ४ कोणत्याही दोन प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. ८

१) भारतातील तांदूळ या पिकाचे महत्त्व स्पष्ट करुन तांदूळ उत्पादनाविषयी माहिती लिहा.

२) भारतातील वनस्पती व प्राणी संधारणाचे उपाय सांगा.

३) भारतातील लोह–पोलाद उद्योगाविषयी थोडक्यात माहिती लिहा.

अर्थशास्त्र

प्र. ५ योग्य पर्याय निवडून विधाने पूर्ण करा. २

१) देशाच्या राजकिय सीमा क्षेत्राबाहेर होणाऱ्या आर्थिक व्यवहारांच्या विकास आणि विस्ताराला ----- असे म्हणतात. (खाजगीकरण, जागतिकिकरण, उदारीकरण)

२) 'गॅट' संस्थेची स्थापना ----- साली करण्यात आली. (१९४५, १९४८, १९९५)

प्र. ६ खालील प्रश्नांचे उत्तर एक ते दोन वाक्यात लिहा. (कोणतेही तीन) ६

१) 'आर्थिक वृद्धी' म्हणजे काय?

२) चलनविषयक व्याख्यानुसार भाववाढीचे कारण व परिणाम कोणते?

३) भाववाढीच्या काळात कोणत्या वर्गाचा फायदा होतो?

४) उत्पादकांचे बाजारपेठेतील किंमतीवर वर्चस्व का असते?

५) सार्वजनिक वितरण प्रणालीची मूलभूत उद्दिष्टे कोणती?

प्र. ७ खालीलपैकी एका प्रश्नांचे उत्तर पाच ते सहा वाक्यात लिहा. ४

१) भाववाढीचे उत्पादनावरील कोणतेही पाच परिणाम स्पष्ट करा.

२) सार्वजनिक वितरण प्रणालीत कोणत्या उणिवा आहेत?

*****